

MAGYAR NYELV

érettségi tételek

I. témakör: Kommunikáció

- 1. A nyelv, mint kommunikáció - kommunikációs tényezők, célok, funkciók**
- 2. Nyelvi és vizuális kommunikáció - az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei**
- 3. Személyközi kommunikáció – külső és belső kommunikációs zavarok**
- 4. Tömegkommunikáció - a reklámok funkciója, működése, hatása**

II. témakör: A magyar nyelv története

- 5. Nyelvtörténeti korszakok - a nyelvújítás lényege és jelentősége**
- 6. A nyelvtörténet forrásai – nyelvemlékek (A tihanyi apátság alapítólevele, Halotti beszéd és könyörgés, Ómagyar Mária-siralom)**
- 7. A magyar nyelv szókészletének alakulása - szókészlet rétegei (ősi örökség, belső keletkezésű szavak, jövevényszók, idegen szavak)**

III. Ember és nyelvhasználat

- 8. Jelek és jelrendszerek**
- 9. Anyanyelvünk rétegződése II. - nyelvjárások és a nyelvi norma**

IV. A nyelvi rendszer

- 10. A nyelv mint jelrendszer - nyelvi szintek**
- 11. Hangtan - mgh. és msh. – rendszer, hangkapcsolódási szabályosságok**
- 12. Alaktan és szótan - szófaji rendszer**

V. A szöveg

- 13. A szöveg szerkezete és jelentése - szövegkohézió, a témaháló és a cím**
- 14. Szövegtípusok - a továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok (különböző típusú önéletrajzok, motivációs levél)**

VI. A retorika alapjai

- 15. A nyilvános beszéd - a beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig**
- 16. Érvelés, megvitatás, vita - az érvelő beszéd felépítése, az érvtípusok; az érvek elrendezése**

VII. Stílus és jelentés

17. Szójelentés - egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú szó pár, ellentétes jelentés

18. Stílus eszközök -szóképek: hasonlat, metafora, megszemélyesítés, szinesztézia, metonímia, szinekdoché; összetett szóképek: allegória, szimbólum

19. Stílusréteg, stílusváltozat - a magánéleti, társalgási stílus ismérvei, műfajai

VIII. Digitális kommunikáció

20. Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegre, szövegek a médiában - az elektronikus média hagyományos (rádió, televízió) és új közlismódjai (honlap, blog, vlog, közösségi platformok) és az új közlismódok társadalmi hatása